

แนวทางการพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ในจังหวัดเชียงราย

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก วันปีย์ แก้วเกษ

นายทหารสรรพกำลัง กองทัพอากาศที่ 3

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2564

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก วันปีย แก้วเกษ
เรื่อง	แนวทางการพัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด เชียงราย
วันที่	กันยายน 2564 จำนวนคำ: 8,541 จำนวนหน้า: 23
คำสำคัญ	การพัฒนาป้องกัน, ปัญหายาเสพติด, จังหวัดเชียงราย
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

เอกสารวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสภาพแวดล้อม และสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดเชียงราย เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด และเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานที่ดี และเหมาะสม ในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดเชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจากการค้นคว้าเอกสารโดยการทบทวนหนังสือ วารสาร ภาคนิพนธ์ งานวิจัย และเอกสารทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งดำเนินการศึกษาจากกำลังพล และประชาชนในจังหวัดเชียงราย จนได้ข้อสรุป คือ ประสานระหว่างหน่วยงานองค์กร และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์กลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางที่กำหนด กำหนดแนวทางการปฏิบัติ กลั่นกรอง วิเคราะห์ และบูรณาการเป้าหมาย แผนงานโครงการ กิจกรรม และงบประมาณ รวมทั้งตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานด้านการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด พุทธศักราช 2558 - 2562 ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อการลดระดับความรุนแรงของสถานการณ์ปัญหายาเสพติด หรือการบรรลุผลผลิต ผลลัพธ์ ผลสัมฤทธิ์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนด รวมถึงนำหัวใจโมเดลมาใช้ให้เกิดความยั่งยืน โดยแก้ไขปัญหายาทุกมิติทั้งด้านการปราบปรามป้องกัน บำบัดรักษา และการบริหารจัดการ โดยให้ราษฎรในหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วม

ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด มีการดำเนินงานทุกมิติ ประกอบด้วย การคัดแยกผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด การนำผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่ระบบบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสม การจัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัดกั้นยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมาย การพัฒนา และส่งเสริมอาชีพราษฎรโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างภาคีเครือข่าย การเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่หมู่บ้านอย่างยั่งยืน

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Wonpiya Kaewkes

TITLE: Guidelines for the development of prevention and solving drug problems in Chiang Rai.

DATE: September, 2021 **WORD COUNT:** 8,541 **PAGES:** 23

KEY TERMS: Preventive Development, Drug Problems, Chiang Rai Province

CLASSIFICATION: Unclassified

This research objectives were to study the environment and the situation of drug epidemic in Chiang Rai Province, the roles and duties of personnel in drug prevention and solving problems and to find good and appropriate action methods for drug prevention and remediation operations in Chiang Rai Province.

The results of the research were as follows the researcher analyzes all information from the research by reviewing books, journals, term papers, research papers and related academic papers. Including searching for information from various related sources. Including conducting studies from the military to people in Chiang Rai until the conclusion is to coordinate between agencies, organizations and persons involved in the strategy to create an environment to prevent drug problems in order to integrate the implementation of the policy. Strategies, measures and guidelines. Define operational guidelines, scrutinize, analyze and integrate goals. Work plans, projects, activities and budgets, including indicators of the achievement of the implementation of the environment to prevent drug problems. In accordance with the Strategic Plan for Prevention and Solution of Narcotic Problems 2015 - 2019. Provide recommendations for the formulation of

important projects affecting the severity of the drug problem situation. Or achieving yield, results, achievement, objectives, goals and indicators. Bring Huew Jo Model for solution to sustainment with the implementation of prevention, protection, treatment and management by community center and collective action to problem solving.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด เชียงราย สำเร็จลงด้วยความอนุเคราะห์ และความร่วมมือจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ พลตรี มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก พันเอก ประภาส แก้วศรีงาม อาจารย์ที่ปรึกษา ดร. ปริญญา สร้อยทอง ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา และคณะกรรมการทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะ ให้คำปรึกษาแก้ไข ข้อบกพร่องของการวิจัยจนสำเร็จลุล่วง ทำให้เอกสารฉบับนี้มีความสมบูรณ์

หากข้อคิดเห็นที่ได้แสดงในเอกสารวิจัยฉบับนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์กับส่วนรวม ผู้วิจัยขอ มอบความดีให้กับ วิทยาลัยการทัพบก ที่ได้เป็นผู้มอบความรู้ ทักษะ และแนวคิดที่ กว้างไกลให้แก่ผู้วิจัย อีกทั้งให้ความรู้ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แต่หากเอกสารวิจัย ฉบับนี้ยังมีข้อบกพร่อง ผู้วิจัยพร้อมรับคำแก้ไขด้วยความขอบคุณอย่างยิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
วิธีการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	4
บทที่ 2 บทวิเคราะห์.....	5
สภาพแวดล้อม และสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด ในจังหวัดเชียงราย.....	5
สถานการณ์ด้านยาเสพติดในจังหวัดเชียงรายปัจจุบัน.....	7
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านความมั่นคง.....	8
บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด.....	11
แนวทางการพัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ในจังหวัดเชียงราย.....	13
บทที่ 3 บทอภิปราย.....	16
บทที่ 4 บทสรุป.....	21
ข้อเสนอแนะ.....	23
เอกสารอ้างอิง.....	24
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	25

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ยาเสพติดเป็นปัญหาที่ “เป็นภัยคุกคาม กัดกร่อน บ่อนทำลาย” ต่อประเทศไทยส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางทั้งต่อปัจเจกบุคคล และสังคมส่วนรวมในมิติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบต่อตัวบุคคล ยาเสพติดทุกชนิดจะมีผลกระทบโดยตรงต่อร่างกาย และจิตใจ โดยเฉพาะด้านบุคลิกภาพ และสุขภาพอนามัย ความเสียหายทั้งชีวิต และทรัพย์สิน ผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชน และสังคม ครอบครัวที่มีผู้ติดยา มักได้รับความเดือดร้อนจากผู้ติดยาในทุกด้าน นำไปสู่ความยุ่งยาก ขัดแย้ง แยกแยก และสิ้นเปลืองในการแก้ปัญหา ผู้ติดยา มักก่อให้เกิดอาชญากรรมต่อเนื่อง ตั้งแต่การเข้าไปเกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุข การลักเล็กขโมยน้อย การประทุษร้ายต่อชีวิต และทรัพย์สิน การพนัน และอาชญากรรมต่างๆ สำหรับผู้ค้า และ/ หรือผู้เสพซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว เมื่อถูกจับกุม และดำเนินการทางกฎหมาย จะส่งผลกระทบต่อสมาชิกภายในครอบครัวได้รับความเดือดร้อนในการดำรงชีวิตทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม

นอกจากนี้ ปัญหายาเสพติดได้ก่อให้เกิดการทุจริต คอร์รัปชัน โดยเฉพาะการทุจริตต่อหน้าที่ การรับสินบน การกลั่นแกล้งรีดไถ แสวงหาผลประโยชน์จากผู้กระทำความผิดซึ่งทำให้ประชาชน และสังคมเกิดความไม่ศรัทธา และเชื่อมั่นในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และการคลังของประเทศ แม้ว่าการค้ายาเสพติดบางส่วน จะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม และสร้างรายได้เมื่อมีการค้าขาย แต่ก็ เป็นรายได้สำหรับคนบางกลุ่ม ที่กระทำความผิดกฎหมาย และเอารัดเอาเปรียบสังคม ปัญหายาเสพติดทำให้รัฐบาลต้องทุ่มเทงบประมาณจำนวนมาก เพื่อใช้ในการป้องกันปราบปราม บำบัดรักษา และฟื้นฟู แทนที่จะนำไปใช้ในการด้านอื่นๆ ที่มีความจำเป็นต้องสูญเสียทรัพยากรในการป้องกัน และแก้ไข ปัญหาโดยไม่จำเป็น รวมทั้งกระทบต่อทรัพยากรมนุษย์ เพราะยาเสพติดมีส่วนทำลายพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสมองของเด็ก และเยาวชน และแรงงานที่จะเป็นพลังของประเทศไทยในอนาคต (จุมพล เฉลยถ้อย, 2545)

ยาเสพติด เปรียบเหมือนมหันตภัยร้ายที่คอยกัดกร่อน และบั่นทอนสังคม ทำให้มนุษย์ชาติ เสื่อมถอยลง หรือด้อยคุณค่าลง หากสังคมใดมียาเสพติดเข้ามาแพร่ระบาดมาก สังคมนั้น ก็จะเต็มไปด้วยประชาชนที่ด้อยคุณภาพมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม การเมืองการปกครอง และวัฒนธรรม เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ สำหรับประเทศไทย ก็ประสบปัญหายาเสพติดมาโดยตลอด ในปี 2552 ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาต่างๆ มากมาย เช่น วิกฤติเศรษฐกิจของโลก วิกฤติทางการเมือง และความสมานฉันท์ของคนในชาติ วิกฤติทางสังคม อาชญากรรมที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปัญหาการว่างงานความยากจน ฯลฯ วิกฤติปัญหาเหล่านี้ทำให้ปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของยาเสพติดจะมีมากขึ้น คาดหมายได้ว่าจำนวน และปัญหาอันเกิดจาก ยาเสพติดก็จะมีแนวโน้มในเกณฑ์สูง หากไม่มีทิศทาง และยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ปัญหา ยาเสพติดก็จะเป็นส่วนสำคัญหนึ่งในการฉุดรั้งประเทศไทยทั้งประเทศ (สำนักนายกรัฐมนตรี้, 2552)

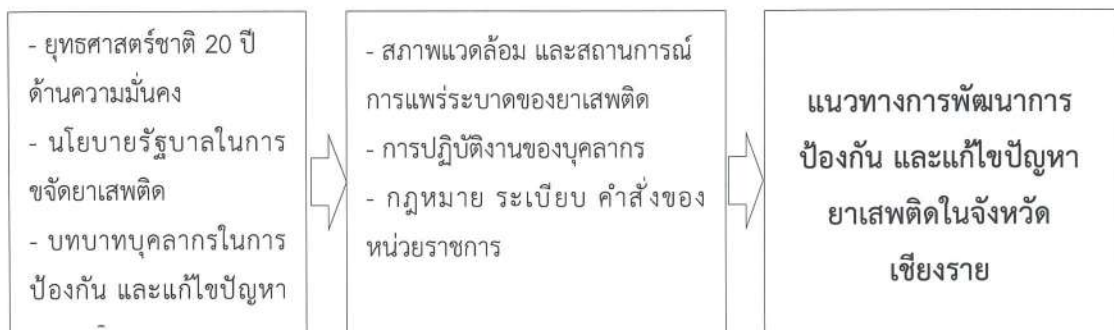
ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาระดับชาติที่สำคัญ ดังนั้น การป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด จึงมิใช่หน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง หรือองค์การใดองค์การหนึ่ง แต่หากเป็นหน้าที่ของทุกคนในชาติ ที่จะต้องร่วมมือ ร่วมใจกันป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การขจัดยาเสพติดให้หมดไปจากแผ่นดินไทยก่อนที่ชาติไทยจะตกเป็นทาสของ “ยาเสพติด”

กองทัพบก ได้นำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในด้านความมั่นคง (ราชกิจจานุเบกษา, 2562) มาประยุกต์ใช้ ให้สอดคล้องกับแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด เพื่อให้ได้แนวทางที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้วิจัยเคยได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการในการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่จังหวัดเชียงราย และได้ให้ความสำคัญแก่ การป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดแก่กำลังพล และครอบครัวมาโดยตลอด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อให้ได้รูปแบบ และแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดในจังหวัด เชียงราย โดยทำการศึกษาให้ทราบว่า สภาพแวดล้อม และสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด ในจังหวัดเชียงรายเป็นอย่างไร, บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด มีอะไรบ้าง และแนวทางการดำเนินงานที่ดี และเหมาะสม ในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในจังหวัดเชียงรายควรเป็นอย่างไร เพื่อที่จะสามารถตอบสนอง การป้องกัน และแก้ไขปัญหา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจนได้ผล สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง พร้อมทั้งสามารถนำเสนอเป็นแนวทางในการในการดำเนินงาน และใช้เป็นแบบอย่าง ในการดำเนินการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อม และสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัด เชียงราย
2. เพื่อวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด เชียงราย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัยใช้ แบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามที่ วิทยาลัยการทัพบก กำหนด เป็นแนวทางในการศึกษา
2. ขอบเขตการศึกษา ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ได้จากการค้นคว้า เอกสารโดยการทบทวน หนังสือ วารสาร ภาคนิพนธ์ งานวิจัย และเอกสารทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทางอินเทอร์เน็ต ขอบเขต ด้านพื้นที่ และประชากร ดำเนินการศึกษาจากกำลังพล และประชาชนในจังหวัดเชียงราย ขอบเขต ด้านระยะเวลา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในห้วง พฤศจิกายน 2563 - พฤษภาคม 2564
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล สืบค้นข้อมูลจากเอกสาร รายงาน กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของทาง ราชการจากหน่วยงานราชการ และแหล่งความรู้จากตำราทั้งของไทย และต่างประเทศ รวมทั้งแหล่งข้อมูลเสริมจากอินเทอร์เน็ต โดยพิจารณาเลือกใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ เชื่อถือได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลสังเคราะห์ และพัฒนาข้อเสนอแนะ และนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

ตารางที่ 1.1 ขั้นตอนการทำการศึกษ

กิจกรรม \ เวลา	พ.ย. 63	ธ.ค. 63	ม.ค. 64	ก.พ. 64	มี.ค. 64	เม.ย. 64	พ.ค. 64
1. การเสนอโครงการวิจัย	←→						
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล		←→					
3. การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล			←→				
4. การสรุปผลการวิจัย					←→		
5. การเขียนรายงานการวิจัย						←→	
6. การนำเสนอผลการวิจัย							*

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงสภาพแวดล้อม และสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดเชียงราย
2. เพื่อให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดเชียงราย
3. ให้ได้แนวทางการดำเนินงานที่ดี และเหมาะสม ในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดเชียงราย

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดเชียงราย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อม และสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด ในจังหวัดเชียงราย ศึกษาบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด และเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานที่ดี และเหมาะสม ในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ในจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้มีการกำหนดขอบเขตของประเด็นในการวิจัย ผู้วิจัยจะใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ และพัฒนาข้อเสนอแนะ และนำแนวทางดังกล่าว เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สภาพแวดล้อม และสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดเชียงราย

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงทุกระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และประชาคมโลก ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ การแพร่ระบาดของยาเสพติดได้แทรกซึมเข้าไปทุกชนชั้น ทุกสาขาอาชีพ ปัจจุบันปัญหายาเสพติดได้กลายเป็นปัญหาวิกฤตที่มีแนวโน้มการขยายตัว การแพร่ระบาดเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อ บ่อนทำลายเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของชาติ แม้จะได้มีการดำเนินการทั้งภายในประเทศ และร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านมาอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมาทุกรัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับที่สูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐบาลปัจจุบันภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทยกำหนดนโยบายให้กลไกของกระทรวงมหาดไทยในทุก ระดับดำเนินงานเชิงรุก ให้มีการบูรณาการร่วมกับทุกหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในระดับนโยบาย และระดับพื้นที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด โดยที่ผู้ว่าราชการจังหวัดถือเป็นกลไกสำคัญของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทยในการบูรณาการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่ แม้ผลการดำเนินการ ในภาพรวมของแต่ละจังหวัดจะบรรลุเป้าหมายที่ ส่วนกลางกำหนด และสามารถควบคุมระดับ ความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในพื้นที่ได้ในระดับหนึ่งก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติผู้ว่าราชการจังหวัด

ยังคงมีปัญหาอุปสรรค และข้อขัดข้องในการ บูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ทำให้ การดำเนินงานแก้ไขปัญหายังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในภาพรวมอย่างยั่งยืนเท่าที่ควร

จังหวัดเชียงรายมีการกำหนดแผนปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติด และลดปัญหาการลักลอบนำเข้า ลำเลียง และแพร่ระบาดยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ระยะเร่งด่วน 3 เดือน (พฤศจิกายน 2561 ถึง มกราคม 2562) (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงราย, 2561) ซึ่งจากการประชุมร่วมกัน ระหว่างหัวหน้าหน่วยความมั่นคงในจังหวัดเชียงราย มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการตามข้อสั่งการ ดังกล่าวอย่างเข้มข้น เน้นการบูรณาการร่วมกันทุกหน่วย รวมถึงใช้กลไกของกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน และ ชูรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน เป็นกำลังหลักในการสอดส่องดูแล และเฝ้าระวังในเขตหมู่บ้าน/ ตำบล ศูนย์อำนวยการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงราย ได้จัดทำแผนปฏิบัติการ ปราบปรามยาเสพติด และลดปัญหาการลักลอบนำเข้า ลำเลียง และแพร่ระบาดยาเสพติดในพื้นที่ จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งพื้นที่ดำเนินการเป็น 2 พื้นที่ คือ พื้นที่อำเภอชายแดน/อำเภอพื้นที่พิเศษ และพื้นที่อำเภอตอนใน ได้แก่ อำเภอเชียงของ แม่ฟ้าหลวง แม่สาย แม่จัน เชียงแสน เวียงแก่นเทิง และพื้นที่อำเภอพิเศษอีก 2 อำเภอ คือ อำเภอดอยหลวง และอำเภอเวียงเชียงรุ้ง โดยให้นายอำเภอ ประสานความร่วมมือกับกองกำลังป้องกันชายแดน ตำรวจตระเวนชายแดน และสถานีตำรวจพื้นที่ ชายแดน จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกัน และลักลอบนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน Re X-ray หมู่บ้านที่มีข่าวสารการพักยาเสพติด และประชาชนที่ทำหน้าที่ชนเป็นลูกหาลำเลียงยาเสพติด รวมทั้งแสวงหาความร่วมมือจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ที่มีการลำเลียงยาเสพติดเข้ามาในประเทศ พร้อมทั้งจัดระเบียบสถานที่อาจถูกใช้เป็นแหล่งพักยาเสพติด โดยการจัดทำแผนที่ชุมชนสำหรับ โกดังเก็บสินค้า โรงแรม ที่พัก รีสอร์ท หรือสถานที่อื่นใดที่อาจใช้เป็นแหล่งพักยาเสพติด ขับเคลื่อน โครงการพัฒนาหมู่บ้านชุมชนเข้มแข็งเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด ดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้านเป้าหมาย เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน โดยขยายผลการดำเนินงานจากหมู่บ้าน ที่ดำเนินการแก้ไขปัญหายาที่ประสบผลสำเร็จ ห้วยโจ้โมเดล (การแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือ แบบเบ็ดเสร็จ และการบำบัดโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง (CBTX) พื้นที่จังหวัดเชียงราย, 2562) โดยการ แก้ไขปัญหาทุกมิติทางด้านการปราบปราม ป้องกัน บำบัดรักษา และการบริหารจัดการ โดยให้ราษฎร ในหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด มีการดำเนินงานทุกมิติ ประกอบด้วย การคัดแยกผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด การนำผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่ระบบบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสม การจัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัดกั้นยาเสพติด

และสิ่งผิดกฎหมาย การพัฒนา และส่งเสริมอาชีพราษฎรโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ การสร้างภาคีเครือข่าย การเฝ้าระวังปัญหาเสพติด เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่หมู่บ้านอย่างยั่งยืน

สถานการณ์ด้านยาเสพติดในจังหวัดเชียงรายปัจจุบัน

ยังคงมีแหล่งผลิตยาเสพติดในประเทศเพื่อนบ้าน (ประเทศเมียนมา) ซึ่งอยู่ในเขตอิทธิพลของ กองกำลังชนกลุ่มน้อยติดอาวุธ ด้านการค้ามีการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่เขตไทย ทั้งทางด้านประเทศเมียนมา และลาว จึงมีการจับกุมอย่างต่อเนื่องจากการประมวลข่าวสารพบว่า (สำนักงาน ปปส., 2560) พื้นที่นำเข้ายาบ้าทางภาคเหนือ ยังเป็นพื้นที่หลักร้อยละ 88 ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 11 ส่วนที่เหลือเป็นการนำเข้าไปในพื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันตก พื้นที่ นำเข้ายาบ้าในบริเวณชายแดนมี 4 พื้นที่หลัก ได้แก่ 1. พื้นที่อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย 2. พื้นที่อำเภอเทิง อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย 3. พื้นที่อำเภอเชียงดาว อำเภอ ผาง จังหวัดเชียงใหม่ 4. พื้นที่จังหวัดหนองคาย และจังหวัดบึงกาฬ สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศ ด้าน Supply พบว่า ยาบ้ามากกว่าความต้องการของตลาด (Over supply) ทำให้ราคาถูกลง และ ถูกเก็บซุกซ่อนภายในประเทศมากขึ้น ในด้านการแพร่ระบาด ข้อมูลประมาณการผู้ใช้สารเสพติด โดยเครือข่ายวิชาการสารเสพติด พบว่า (สำนักงาน ปปส., 2561) ในปี 2544 มีผู้ใช้สารเสพติดจำนวน 598,765 คน ในปี 2559 มีผู้ใช้สารเสพติดจำนวน 1,425,342 คน ในด้านพื้นที่แพร่ระบาดข้อมูล ปี 2560 พบว่า (สำนักงาน ปปส., 2561) หมู่บ้าน/ชุมชนจำนวน 24,314 แห่ง หรือร้อยละ 30 ยังคงมี ปัญหาเสพติด โดยมี 3,471 หมู่บ้าน/ชุมชน หรือร้อยละ 4.28 ที่มีปัญหาระดับรุนแรง ผู้เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดร้อยละ 45 เป็นเด็ก และเยาวชน (อายุต่ำกว่า 24 ปี) ยาเสพติดที่เป็นปัญหาแพร่ระบาด หลัก คือ ยาบ้า รองลงมาคือกัญชา พืชกระท่อม ไอซ์ และเฮโรอีน โดยเฮโรอีน ยาเค กัญชา มีแนวโน้ม แพร่ระบาดมากขึ้น จากสถิติการจับกุมคดียาบ้ามากกว่า 10,000 เม็ด ปี 2559 จำนวน 751 คดี ยาบ้า รวมจำนวน 93,735,634 เม็ด ปี 2560 จำนวน 640 คดี ยาบ้า รวมจำนวน 163,620,888 เม็ด ปริมาณยาบ้าของกลางเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 74.56 ปัจจุบันมีผู้ต้องขังคดียาเสพติดจำนวนสูงถึง 202,660 คน จากจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 281,872 คน หรือ ร้อยละ 71.90 ของผู้ต้องขังทั้งหมด (กรมราชทัณฑ์, 2561)

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลการจับกุมคดียาเสพติด และผู้เข้ารับการรักษา พบว่า มีผู้เข้าไป เกี่ยวข้องกับยาเสพติดสูงที่สุด และเริ่มลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2557 - 2559 แต่ในช่วงปลายปี

2559 ต่อเนื่องถึงปี 2560 สถานการณ์เริ่มมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น มียาเสพติดจำนวนมากถูกลักลอบนำเข้าประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาบ้า และไอซ์ จนเกิดภาวะการผลิตมากกว่าความต้องการใช้ภายในประเทศ (Over supply) ส่งผลให้นักค้ายาเสพติดพยายามกระตุ้นความต้องการใช้ยาเสพติดในห่วงโซ่ผ่านมา มีการตรวจยึด และจับกุมยาเสพติด ทั้งในพื้นที่ชายแดน และพื้นที่ตอนในที่มีปริมาณมากขึ้น คาดว่าเป็นผลมาจากปัจจัยด้านการขยายตัวของการผลิตยาเสพติด และการนำเข้ายาเสพติดเพื่อทดแทนส่วนที่ถูกจับกุม ประกอบกับสถานการณ์ปัจจุบันรัฐบาลเมียนมามุ่งเจรจาต่อรองเพื่อสร้างสันติภาพในชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่างๆ และกดดันให้ชนกลุ่มน้อยวางอาวุธ และเข้าสู่การปรองดองใน 4 - 5 ปีข้างหน้า โดยทหารเมียนมาจะทำการ โจมตีชนกลุ่มน้อยที่ยังไม่ยอมวางอาวุธ ซึ่งเป็นกลุ่มมัว หรือชนกลุ่มน้อยอื่นที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมีกลุ่มมัวเป็นผู้นำ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ต้องเร่งผลิต และจำหน่ายยาเสพติดให้มากที่สุดเพื่อเพิ่มกำลังอำนาจทางการเงินสำหรับจัดหาอาวุธ/ยุทโธปกรณ์ไว้ต่อสู้กับทหารของรัฐบาลเมียนมา และนอกจากประเทศไทยจะเป็นตลาดของการค้ายาเสพติดแล้ว ยังเป็นทางผ่านไปยังประเทศที่สามอีกด้วย ดังนั้นจึงมีแนวโน้มว่าสถานการณ์ยาเสพติดจะยังคงมีความรุนแรง และขยายตัวสูงขึ้น

สรุปว่า ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาระดับชาติที่สำคัญ ดังนั้น การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงมีใช้หน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง หรือองค์การใดองค์การหนึ่ง แต่หากเป็นหน้าที่ของทุกคนในชาติที่จะต้องร่วมมือ ร่วมใจกันป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การขจัดยาเสพติดให้หมดไปจากแผ่นดินไทยก่อนที่ชาติไทยจะตกเป็นทาสของยาเสพติด

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านความมั่นคง

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น 1 ความมั่นคง มีเป้าหมายสำคัญในการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยอย่างแท้จริง เพื่อให้ปัญหาภัยคุกคามด้านความมั่นคงส่งผลกระทบต่อการบริหาร และการพัฒนาประเทศ และเอื้อต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่นๆ ให้ขับเคลื่อนไปตามทิศทาง และเป้าหมายที่กำหนดได้ ภายใต้หลักความมั่นคงแบบองค์รวมโดยมีเป้าหมายระดับประเด็น ได้แก่ (1) ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้น และ (2) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 1, 2562)

ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้น พิจารณาจากดัชนีสันติภาพโลก จัดทำโดยสถาบันเศรษฐศาสตร์ และสันติภาพ จากการสำรวจในปี 2563 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 114 จาก 163 ประเทศทั่วโลก ซึ่งลดลงจากปี 2562 แต่ยังคงห่างจากเป้าหมายที่ประเทศไทยต้องอยู่ในอันดับที่ 75 ของโลก และต้องบรรลุเป้าหมายภายในปี 2565 การจัดอันดับดัชนีสันติภาพโลกใช้เกณฑ์การพิจารณาเดิมจากปี 2562 ซึ่งจัดเป็นกลุ่มปัจจัยบ่งชี้หลัก 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นใน และนอกประเทศ (2) ความปลอดภัย และความมั่นคงในสังคม (3) การขยายอิทธิพลทางทหาร โดยในปี 2563 แนวโน้มเกี่ยวกับเรื่องสันติภาพทำให้ประเทศไทยมีอันดับที่สามารถจะส่งผลให้บรรลุเป้าหมายในปี 2565 จากข้อมูลในปี 2562 ประเทศไทยอยู่ในอันดับ 116 ในปี 2563 ขยับขึ้นมาเป็น อันดับที่ 114 แสดงให้เห็นถึงความมั่นคงภายในประเทศมีแนวโน้มในเชิงบวกเพิ่มขึ้น อีกทั้งในภูมิภาคเอเชีย แปซิฟิก ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 16 จาก 19 ประเทศ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกที่ถูกนำมาจัดอันดับดัชนีสันติภาพโลก อย่างไรก็ตาม การบรรลุเป้าหมายในปี 2565 ควรเน้นดำเนินการเพื่อทำให้ประเทศไทยเกิดสันติภาพในเชิงบวกเพิ่มขึ้น โดยมีการให้ความร่วมมือที่ดีจากหน่วยงานของรัฐ และจากรากฐานทางความคิดของคนในสังคม รวมถึงทัศนคติเรื่อง โครงสร้างทางสังคมเพื่อทำให้สังคมเกิดความสันติสุข และเกิดสันติภาพ (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ, 2562)

ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น พิจารณาจากดัชนีชี้วัดความสุขของประชากรไทย จากรายงานความสุขโลก จัดทำโดยโครงการเครือข่ายการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ซึ่งในปี 2562 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 54 จาก 153 ประเทศทั่วโลกที่มีการสำรวจ และเพิ่มขึ้นจากปี 2561 ทำให้ห่างจากเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565 (1 ใน 35 ของโลก) ขณะที่ประเทศสิงคโปร์อยู่ในอันดับที่ดีขึ้นจากปี 2561 ได้แก่ อันดับที่ 31 และประเทศมาเลเซียตกลงไปอยู่ที่อันดับ 82 เมื่อเทียบกับปี 2561 ทั้งนี้จากปัจจัยหลักทั้ง 6 ด้านสำคัญ ซึ่งได้แก่ การส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้ ได้รับสวัสดิการ และการสนับสนุนจากภาครัฐที่ดี มีการบริการด้านสาธารณสุข และการส่งเสริมให้ประชาชนมีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาวะที่ดี ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพมีความเอื้ออาทรต่อกัน และอยู่ในสังคมที่ไม่มีการทุจริต พบว่า ในปี 2563 จากการรายงานความสุขโลก พบว่า ประเทศไทย มีอันดับที่ห่างจากเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2561 (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ, 2562)

การดำเนินงานของหน่วยงานด้านความมั่นคงเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายในช่วงปี 2563 ให้ความสำคัญกับเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน และความมั่นคงของมนุษย์ โดยมุ่งพัฒนาการใช้

เทคโนโลยีเพื่อบังคับใช้กฎหมาย แก้ไขปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการจราจร และปัญหาความรุนแรง ในสังคมการกำหนดมาตรการควบคุมแหล่งช้อปปิ้งของผู้กระทำความผิด หรือผู้ต้องสงสัย แหล่งอบายมุข หรือสถานบริการที่จะเป็นแหล่งเพาะอาชญากรรม การพัฒนา และขับเคลื่อน การบริหารความมั่นคง การอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยในภาคคมนาคม และการจราจร มุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึก และเสริมสร้างความเป็นพลเมืองซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการแก้ไข ปัญหาด้านความมั่นคงของมนุษย์ในระยะยาว สร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนมีความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง นอกจากนี้ ยังให้อาสาสมัครภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมปฏิบัติกับตำรวจ เพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความปลอดภัยให้แก่ชุมชน และท้องถิ่น รวมถึง การเข้าร่วมในการระงับเหตุ และกู้ภัยจากอุบัติเหตุต่างๆ ซึ่งเป็นการใช้หลักการแก้ไขปัญห แบบบูรณาการ เพื่อให้กำลังพลสามารถดำเนินการแก้ไขร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 1, 2562)

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย องค์ประกอบสำคัญในการบรรลุเป้าหมายตามการ ประเมินของ International Police Science Association (IPSA) คือ ด้านกระบวนการ และด้าน การบังคับใช้กฎหมาย และปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน ควรเพิ่มศักยภาพในการควบคุมการทุจริต และประพฤติมิชอบในหน่วยงานราชการ และพัฒนาสร้างความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม ทุกขั้นตอน ปิดช่องโหว่ที่จะเป็นการเอื้อต่อการประพฤติมิชอบต่างๆ ลดความเหลื่อมล้ำ และ สร้างความเท่าเทียมในระบบยุติธรรมตั้งแต่สิทธิของการฟ้องร้อง การขอประกันตัวการจับกุม และ การอุทธรณ์ขัง ทั้งนี้ ความท้าทาย บางประการ อาทิ การปลูกฝังความรู้สึกรับผิดชอบ จริยธรรม และ ศีลธรรมแก่บุคคล ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลของประเทศ และการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย เพื่อปิดช่องโหว่ กฎหมายต่างๆ นั้น เป็นกระบวนการที่อาจต้องใช้เวลาอันรวมถึงโครงการที่มีการบูรณาการระหว่าง หน่วยงาน ต้องใช้เวลาในการประมวผล ไม่สามารถกระทำได้ในทันที หรือระยะเวลาอันสั้น จึงเป็น ปัจจัยสำคัญที่อาจส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 1, 2562)

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย หน่วยงานด้านความมั่นคงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลระบบป้องกัน และเพื่อแก้ไขการก่อเหตุอาชญากรรมได้ทันต่อสถานการณ์ และตอบสนองความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ การบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกัน และ ปราบปรามอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ การสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ

และเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบอาชญากรรมในท้องถิ่นของตนเอง ควบคู่กับการติดตาม ตรวจสอบ กำกับ ดูแลการดำเนินงานในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง การเร่งแก้ไขกฎหมายที่มีช่องโหว่ และไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึก และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในระยะยาว ตลอดจนเร่งสร้างภาพลักษณ์ และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกำลังพลด้านความมั่นคง เพื่อสร้างทัศนคติที่ดี และเพิ่มความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อกำลังพลรัฐให้มากขึ้น

บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด

บทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ผู้ว่าราชการจังหวัดมีบทบาทเกี่ยวข้องข้องในการแก้ไขปัญหายาเสพติดหลายประการ คือ ในฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลในการนโยบายสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลในพื้นที่จังหวัด ในฐานะเป็นกลไกหลักของกระทรวงมหาดไทยที่เป็นผู้บริหาร และควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของกลไกหลักในพื้นที่ ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และท้องถิ่น ในฐานะเป็นผู้อำนวยความสะดวกภายในจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ อำนาจการ บูรณาการ กำหนดแนวทาง หรือมาตรการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดเกี่ยวกับความมั่นคงภายในจังหวัด ในฐานะเป็นประธานคณะกรรมการรักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก และการประสานความร่วมมือในการรักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ จังหวัด และในฐานะเป็นผู้อำนวยความสะดวกศูนย์อำนวยความสะดวก และปราบปรามยาเสพติดจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับจังหวัด

ศึกษาบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด

บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในชุมชนมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนเป็นอย่างมาก บทบาทของบุคคลในชุมชน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1. ผู้นำชุมชน ได้แก่ ผู้นำองค์กร หรือผู้นำกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน เช่น ครู กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำทางการเมือง พระภิกษุ เป็นต้น 2. ประชาชน ได้แก่ บุคคลที่มีภูมิปัญญา ตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่ในเขตชุมชนนั้นๆ 3. กลุ่มประสานงาน ได้แก่ กลุ่มบุคคลของภาครัฐ หรือภาคเอกชนที่เป็นบุคคลภายนอก ทำหน้าที่ติดต่อประสานงาน เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับคนในชุมชน

ขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดวางระบบข้อมูลข่าวสารด้านยาเสพติด ติดตามประเมินสถานการณ์ปัญหาเสพติดในพื้นที่จังหวัด และปัญหาที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน และโครงการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่จังหวัด รองรับแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาเสพติด ที่กำหนดขึ้น โดยร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน หรือองค์กรภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง
3. สั่งการ หรือมอบหมายให้ส่วนราชการ และหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดดำเนินการในลักษณะบูรณาการ ทั้งแผนงาน งบประมาณ และการปฏิบัติ เพื่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด
4. อำนาจการ ประสาน เร่งรัด ตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานป้องกัน และแก้ไข ปัญหาเสพติดในพื้นที่จังหวัด ของส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน และองค์กรภาคประชาชน ที่เกี่ยวข้อง
5. จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลุ่มสื่อต่างๆ และจัดให้มีการบำบัดเพื่อรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดในชุมชนอย่างเพียงพอ
6. กำหนดเป้าหมายในการปัญหาเสพติด และจัดชุดเฉพาะกิจเข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่เป้าหมาย หรือเสริมการปฏิบัติงานตามที่ได้รับการร้องขอ
7. ประสานการปฏิบัติกับกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ตำรวจภูธรภาค และ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้เกิดผลในการปราบปราม สืบสวน ขยายผล ตรวจยึดทรัพย์สิน และทำลายเครือข่ายของยาเสพติด
8. จัดชุดสืบสวนตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือคำร้องเรียนของประชาชน และให้มีผลปฏิบัติ อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์
9. จัดชุดสืบสวนตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือคำร้องเรียนของประชาชน และให้มีผลปฏิบัติอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์
10. เสนอผู้มีอำนาจหน้าที่ หรือผู้อำนวยการ ศูนย์ อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะ ยาเสพติดแห่งชาติ ในการพิจารณาให้คุณ ให้โทษ เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบ และที่เกี่ยวข้อง

11. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่จังหวัด และให้คำแนะนำแก่องค์กร หน่วยงานเพื่อปรับปรุง และพัฒนาระบบการดำเนินงาน
12. จัดทำ และส่งเสริมสนับสนุนแนะนำการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกัน และแก้ไข ยาเสพติด ในระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล
13. ให้ผู้อำนวยการ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ จังหวัดมีอำนาจในการมอบหมายหน้าที่ และจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกระดับ และทุกแบบ ในพื้นที่จังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวก สนับสนุน หรือร่วมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ชุมชนเมือง และหมู่บ้าน/ชุมชน ในเขตชนบท
14. รายงานผลการปฏิบัติงาน และสถานการณ์ ปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ ให้ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ทราบทุกระยะ
15. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดที่ได้รับมอบหมาย จาก ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ

แนวทางการพัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดเชียงราย

คำสั่งคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ที่ 1/2558 ลงวันที่ 30 มกราคม พุทธศักราช 2558 (คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด, 2562) ให้จัดตั้งคณะกรรมการบริหาร ยุทธศาสตร์การควบคุมตัวยา และผู้ค้ายาเสพติด โดยมีหน้าที่ ดังนี้

1. ประสานระหว่างหน่วยงาน องค์กร และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การควบคุมตัวยา และผู้ค้ายาเสพติดเพื่อให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางที่กำหนด
2. กำหนดแนวทางการปฏิบัติ กลั่นกรอง วิเคราะห์ และบูรณาการเป้าหมาย แผนงานโครงการ กิจกรรม และงบประมาณ รวมทั้งตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานด้านการควบคุมตัวยา และผู้ค้ายาเสพติด ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด พุทธศักราช 2558 - 2562
3. ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำโครงการสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการลดระดับความรุนแรงของสถานการณ์ ปัญหายาเสพติด หรือการบรรลุผลผลิต ผลลัพธ์ ผลสัมฤทธิ์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด ที่กำหนด

4. ให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์มาตรการ แนวทาง มาตรฐาน ระบบงาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติ
 5. อำนวยการ ประสานงาน กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การควบคุมตัวยา และผู้ค้า ยาเสพติดภายใต้แผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด พุทธศักราช 2558 - 2562
 6. ประมวลปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงาน ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากทุกหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
 7. ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาลดอุปสรรคของหน่วยงานต่างๆ ในการ ดำเนินการควบคุมตัวยา และผู้ค้ายาเสพติด
 8. แต่งตั้งอนุกรรมการเพิ่มเติม แต่งตั้งคณะทำงาน รวมทั้งมอบหมายบุคคล หรือหน่วยงานให้เป็น ผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะอนุกรรมการเห็นสมควร
 9. เชิญหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้ตามความจำเป็น
 10. รายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดตามวงรอบที่กำหนด
 11. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด
- คณะอนุกรรมการบริหารยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด มีหน้าที่ ดังนี้
1. ประสานระหว่างหน่วยงาน องค์กร และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้ติดยาเสพติดเพื่อให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางที่กำหนด
 2. กำหนดแนวทางการปฏิบัติ กลั่นกรอง วิเคราะห์ และบูรณาการเป้าหมาย แผนงานโครงการ กิจกรรม และงบประมาณ รวมทั้งตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้ติดยาเสพติดให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด พุทธศักราช 2558 - 2562
 3. ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อการลดระดับความรุนแรงของสถานการณ์ ปัญหายาเสพติด หรือการบรรลุผลผลิต ผลลัพธ์ ผลสัมฤทธิ์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด ที่กำหนด

4. ให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์มาตรการ แนวทาง มาตรฐาน ระบบงาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติ
5. อำนวยการ ประสานงาน กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ ผู้ติดยาเสพติดภายใต้แผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด พุทธศักราช 2558 - 2562
6. ประมวลปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงาน ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม และสนับสนุนการแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินการแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ผู้ติดยาเสพติด
8. แต่งตั้งอนุกรรมการเพิ่มเติม แต่งตั้งคณะทำงาน รวมทั้งมอบหมายบุคคล หรือหน่วยงานให้เป็น ผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะอนุกรรมการเห็นสมควร
9. เชิญหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้ตามความจำเป็น
10. รายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดตามวงรอบที่กำหนด
11. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดเชียงราย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยใช้แบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ และพัฒนาข้อเสนอแนะ ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

สภาพแวดล้อม และสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดเชียงราย

สภาพแวดล้อม และสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดเชียงราย ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงทุกระดับ ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ ส่งผลกระทบ และบ่อนทำลายเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของชาติ แม้จะได้มีการดำเนินการทั้งภายในประเทศ และร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านมาอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม แต่ผลการดำเนินการในภาพรวมของแต่ละจังหวัดก็สามารถบรรลุเป้าหมายที่ส่วนกลางกำหนด และสามารถควบคุมระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในพื้นที่ได้ในระดับหนึ่ง แต่ในทางปฏิบัติผู้ว่าราชการจังหวัดยังคงมีปัญหาคอปกคลุม และข้อขัดข้องในการ บูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ทำให้การดำเนินงานแก้ไขปัญหายังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในภาพรวมอย่างยั่งยืนเท่าที่ควร ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย องค์ประกอบสำคัญในการบรรลุเป้าหมายตามการประเมินของ International Police Science Association (IPSA) คือ ด้านกระบวนการ และด้านการบังคับใช้กฎหมาย และปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน ควรเพิ่มศักยภาพในการควบคุมการทุจริต และประพฤติมิชอบในหน่วยงานราชการ และพัฒนาสร้างความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรมทุกขั้นตอน ปิดช่องโหว่ที่จะเป็นการเอื้อต่อการประพฤติมิชอบต่าง ๆ ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเท่าเทียมในระบบยุติธรรมตั้งแต่สิทธิของการฟ้องร้อง การขอประกันตัวการจับกุม และการถูกคุมขัง

ดังนั้น หน่วยงานด้านความมั่นคงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลระบบป้องกัน และเพื่อแก้ไขการก่อเหตุอาชญากรรมได้ทันต่อสถานการณ์ และตอบสนอง ความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ การบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ การสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่นของตนเอง ควบคู่กับการติดตาม ตรวจสอบ กำกับ ดูแล

การดำเนินงานในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง การเร่งแก้ไขกฎหมายที่มีช่องโหว่ และไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึก และเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม และประเทศชาติ

บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้ว่าราชการจังหวัด มีบทบาทเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหายาเสพติดหลายประการ คือ ในฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลในพื้นที่จังหวัด ในฐานะเป็นกลไกหลักของกระทรวงมหาดไทยที่เป็นผู้บริหาร และควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของกลไกหลักในพื้นที่ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และท้องถิ่น ในฐานะเป็นผู้อำนวยความสะดวกความมั่นคงภายในจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ อำนาจการ บูรณาการ กำหนดแนวทาง หรือมาตรการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ความมั่นคงภายในจังหวัด

บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดเชียงราย

บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในชุมชนมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน เป็นอย่างมาก บทบาทของบุคคลในชุมชน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1. ผู้นำชุมชน 2. ประชาชน 3. กลุ่มประสานงาน ดำเนินการโดยการจัดวางระบบข้อมูลข่าวสารด้านยาเสพติด ติดตามประเมินสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัด และปัญหาที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน และโครงการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัด รองรับแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่กำหนดขึ้น โดยร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน หรือองค์กรภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง สั่งการ หรือมอบหมายให้ส่วนราชการ และหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดดำเนินการในลักษณะบูรณาการ ทั้งแผนงาน งบประมาณ และการปฏิบัติ เพื่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด อำนาจการ ประสาน เร่งรัด ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดของส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน และองค์กรภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกัน กลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลุ่มสื่อต่างๆ และจัดให้มีการบำบัด เพื่อรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดในชุมชนอย่างเพียงพอ กำหนดเป้าหมายในการปัญหายาเสพติด และจัดชุดเฉพาะกิจเข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่เป้าหมาย หรือเสริมการปฏิบัติงานตามที่ได้รับการร้องขอ ประสานการปฏิบัติกับกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ตำรวจภูธรภาค และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้เกิดผลในการปราบปราม สืบสวน ขยายผลตรวจยึดทรัพย์สิน และ

ทำลายเครือข่ายของยาเสพติด จัดชุดสืบสวนตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือคำร้องเรียนของประชาชน และให้มีผลปฏิบัติอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ จัดชุดสืบสวนตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือคำร้องเรียนของประชาชน และให้มีผลปฏิบัติอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

เสนอผู้มีอำนาจหน้าที่ หรือผู้อำนวยการ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ในการพิจารณาให้คุณ ให้โทษ เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบ และที่เกี่ยวข้อง ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ จังหวัด และให้คำแนะนำแก่ องค์กร หน่วยงานเพื่อปรับปรุง และพัฒนาระบบการดำเนินงาน จัดทำ และส่งเสริมสนับสนุนแนะนำ การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกัน และแก้ไขยาเสพติดในระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล ให้ผู้อำนวยการ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ จังหวัด มีอำนาจในการ มอบหมายหน้าที่ และจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกระดับ และทุกแบบ ในพื้นที่จังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวก สนับสนุน หรือร่วมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ชุมชนเมือง และ หมู่บ้าน/ชุมชน ในเขตชนบท รายงานผลการปฏิบัติงาน และสถานการณ์ปัญหาเสพติดในพื้นที่ ที่รับผิดชอบให้ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ทราบทุกระยะ ปฏิบัติหน้าที่อื่น เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดที่ได้รับมอบหมายจาก ศูนย์อำนวยการ พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ

แนวทางการดำเนินงานที่ดี และเหมาะสม ในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ในจังหวัดเชียงราย

แนวทางการพัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้เลือกใช้คำสั่ง คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ที่ 1/2558 ลงวันที่ 30 มกราคม พุทธศักราช 2558 (คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด, 2562) ให้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ การควบคุมตัวยา และผู้ค้ายาเสพติด โดยมีหน้าที่ประสานระหว่างหน่วยงาน องค์กร และบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การควบคุมตัวยา และผู้ค้ายาเสพติดเพื่อให้เกิดการบูรณาการในการ ดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางที่กำหนด กำหนดแนวทางการปฏิบัติ กลั่นกรอง วิเคราะห์ และบูรณาการเป้าหมาย แผนงานโครงการ กิจกรรม และงบประมาณ รวมทั้งตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ ของการดำเนินงานด้านการควบคุมตัวยา และผู้ค้ายาเสพติด ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด พุทธศักราช 2558 ถึง 2562

ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อการลดระดับความรุนแรงของสถานการณ์ปัญหา ยาเสพติด หรือการบรรลุผลผลิต ผลลัพธ์ ผลสัมฤทธิ์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนดให้ ข้อเสนอแนะทางวิชาการเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์มาตรการ แนวทาง มาตรฐาน ระบบงาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติ อำนวยการ ประสานงาน กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การควบคุมตัวยา และผู้ค้ายาเสพติดภายใต้ แผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด พุทธศักราช 2558 - 2562 ประมวลปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงาน ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม และสนับสนุนการแก้ไขปัญหามอบหมายหน่วยงานต่างๆ ในการ ดำเนินการควบคุมตัวยา และผู้ค้ายาเสพติด แต่งตั้งอนุกรรมการเพิ่มเติม แต่งตั้งคณะทำงาน รวมทั้ง มอบหมายบุคคล หรือหน่วยงานให้เป็นผู้รับผิดชอบเพื่อ ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ คณะอนุกรรมการเห็นสมควรเชิญหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ตามความจำเป็น รายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการป้องกัน และปราบปราม ยาเสพติด ตามวงรอบที่กำหนด ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด เพื่อที่จะสามารถตอบสนอง การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจนได้ผล สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง พร้อมทั้งสามารถนำเสนอเป็นแนวทางในการในการดำเนินงาน และใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการต่อไป

การเปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติที่ดี (Good Practice)

หัวใจโมเดล (การแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ และการบำบัดโดยชุมชน เป็นศูนย์กลาง (CBTx) พื้นที่จังหวัดเชียงราย, 2562) โดยการแก้ไขปัญหายาทุกมิติทางด้านการปราบปราม ป้องกัน บำบัดรักษา และการบริหารจัดการ โดยให้ราษฎรในหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด มีการดำเนินงานทุกมิติ ประกอบด้วย การคัดแยกผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด การนำผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่ระบบบำบัดฟื้นฟู ที่เหมาะสม การจัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัดกั้นยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมาย การพัฒนา และส่งเสริม อาชีพราษฎร โดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างภาคีเครือข่าย การเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติด เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่มูลนิธิอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดเชียงราย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจากการค้นคว้าเอกสารโดยการทบทวน หนังสือ วารสาร ภาคนิพนธ์ งานวิจัย และเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งดำเนินการศึกษาจากกำลังพล และประชาชนในจังหวัดเชียงราย จนได้ข้อสรุป ดังนี้

ประสานระหว่างหน่วยงาน องค์กร และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การสร้างสภาพแวดล้อม เพื่อป้องกันปัญหายาเสพติดเพื่อให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางที่กำหนด กำหนดแนวทางการปฏิบัติ กลั่นกรอง วิเคราะห์ และบูรณาการ เป้าหมาย แผนงานโครงการ กิจกรรม และงบประมาณ รวมทั้งตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด พุทธศักราช 2558 - 2562 ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำโครงการสำคัญ ที่ส่งผลต่อการลดระดับความรุนแรงของสถานการณ์ปัญหายาเสพติด หรือการบรรลุผลผลิต ผลลัพธ์ ผลสัมฤทธิ์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนด รวมถึงนำ ห่วงโซ่โมเดล มาใช้ให้เกิดความยั่งยืน โดยแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ทุกมิติทางด้านการปราบปราม ป้องกัน บัณฑิตศึกษา และการบริหารจัดการ โดยให้ราษฎรในหมู่บ้านเช่นเดียวกับ ห่วงโซ่โมเดล โดยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด มีการดำเนินงานทุกมิติ ประกอบด้วย การคัดแยกผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด การนำผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่ระบบบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสม การจัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัดกั้นยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมาย การพัฒนา และส่งเสริม อาชีพราษฎรโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างภาคีเครือข่าย การเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่มูลนิธิอย่างยั่งยืน

บทที่ 4

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเอาไว้ ดังนี้

สภาพแวดล้อม และสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดเชียงราย ยาเสพติด เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย และความมั่นคง ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และประชาคมโลก ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ แม้จะได้มีการดำเนินการทั้งภายในประเทศ และร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม แต่ผลการดำเนินการในภาพรวม ของแต่ละจังหวัดก็สามารถบรรลุเป้าหมายที่ส่วนกลางกำหนด และสามารถควบคุมระดับ ความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในพื้นที่ได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น

ดังนั้น จังหวัดเชียงรายมีการกำหนดแผนปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติด และลดปัญหา การลักลอบนำเข้า ลำเลียง และแพร่ระบาดยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ระยะ เร่งด่วน 3 เดือน ซึ่ง ศูนย์อำนวยการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงรายได้ จัดทำแผนปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติด และลดปัญหาการลักลอบนำเข้า ลำเลียง และ แพร่ระบาด ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งพื้นที่ดำเนินการเป็น 2 พื้นที่ คือ พื้นที่อำเภอชายแดน/อำเภอพื้นที่พิเศษ และพื้นที่อำเภอดอนใน และพื้นที่อำเภอพิเศษอีก 2 อำเภอ โดยให้นายอำเภอประสานความร่วมมือกับกองกำลังป้องกันชายแดน ตำรวจ ตระเวนชายแดน และสถานีตำรวจพื้นที่ชายแดน จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกัน และ ลักลอบนำเข้ายาเสพติด ตามแนวชายแดน Re X-ray หมู่บ้านที่มีข่าวสารการพักยาเสพติด และประชาชนที่ทำหน้าที่ชน/เป็นลูกหาบลำเลียงยาเสพติด รวมทั้งแสวงหาความร่วมมือ จากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ที่มีการลำเลียงยาเสพติดเข้ามาในประเทศ พร้อมทั้งจัด ระเบียบสถานที่อาจถูกใช้เป็นแหล่งพักยาเสพติด

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย องค์ประกอบสำคัญในการบรรลุเป้าหมาย ตามการประเมินของ International Police Science Association (IPSA) คือ ด้านกระบวนการ

และด้านการบังคับใช้กฎหมาย และปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน ควรเพิ่มศักยภาพในการควบคุมการทุจริต และประพฤติมิชอบในหน่วยงานราชการ และพัฒนาสร้างความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรมทุกขั้นตอน ปิดช่องโหว่ที่จะเป็นการเอื้อต่อการประพฤติมิชอบต่าง ๆ ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเท่าเทียมในระบบยุติธรรมตั้งแต่สิทธิของการฟ้องร้อง การขอประกันตัวการจับกุม และการอุทธรณ์

ดังนั้น หน่วยงานด้านความมั่นคงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลระบบป้องกัน และเพื่อแก้ไขการก่อเหตุอาชญากรรมได้ทันต่อสถานการณ์ และตอบสนองความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ การบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ การสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่นของตนเอง ควบคู่กับการติดตาม ตรวจสอบ กำกับ ดูแลการดำเนินงานในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง การเร่งแก้ไขกฎหมายที่มีช่องโหว่ และไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึก และเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม และประเทศชาติ

แนวทางการพัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดเชียงราย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจากการค้นคว้าเอกสารโดยการทบทวน หนังสือ วารสาร ภาคนิพนธ์ งานวิจัย และเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งดำเนินการศึกษาจากกำลังพล และประชาชนในจังหวัดเชียงราย จนได้ข้อสรุป ดังนี้

ประสานระหว่างหน่วยงาน องค์กร และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติดเพื่อให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์กลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางที่กำหนด กำหนดแนวทางการปฏิบัติ กลั่นกรอง วิเคราะห์ และบูรณาการเป้าหมาย แผนงานโครงการ กิจกรรม และงบประมาณ รวมทั้งตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานด้านการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด พุทธศักราช 2558 - 2562 ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อการลดระดับความรุนแรงของสถานการณ์ปัญหายาเสพติด หรือการบรรลุผลผลิต ผลลัพธ์

ผลสัมฤทธิ์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนด รวมถึงนำ หัวใจโมเดล มาใช้ให้เกิดความยั่งยืน โดยแก้ไขปัญหาทุกมิติทางด้านการปราบปราม ป้องกัน บำบัดรักษา และการบริหารจัดการ โดยให้ราษฎรในหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด มีการดำเนินงานทุกมิติ ประกอบด้วย การคัดแยกผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด การนำผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่ระบบบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสม การจัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัดกั้นยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมาย การพัฒนา และส่งเสริมอาชีพราษฎรโดยใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างภาคีเครือข่าย การเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่หมู่บ้านอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

การปรับปรุงนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์มาตรการ แนวทาง มาตรฐาน ระบบงาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติ ควรให้หน่วยงาน ส่วนอำนวยการ ประสานงาน กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การสร้างสภาพแวดล้อม เพื่อป้องกันปัญหายาเสพติดภายใต้แผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด พุทธศักราช 2558 - 2562 ประมวลปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงาน ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม และสนับสนุน การแก้ไขปัญหาลดอุปสรรคของหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด แต่งตั้งอนุกรรมการเพิ่มเติม แต่งตั้งคณะทำงาน รวมทั้งมอบหมายบุคคล หรือหน่วยงาน ให้เป็นผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการ เห็นสมควรเชิญหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ตามความจำเป็น รายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดตามวงรอบที่กำหนด ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด

เอกสารอ้างอิง

กรมราชทัณฑ์. สถิติผู้ต้องขังราชทัณฑ์. สืบค้นวันที่ 1 มกราคม 2561. จาก <http://www.correct.go.th>>select_date_user.

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 82/2552 เรื่อง ยุทธศาสตร์ และกลไกการป้องกัน และแก้ไข
ปัญหาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล. 17 มีนาคม พุทธศักราช 2552.

จุมพล เฉลยถ้อย. พ.อ.. (2545). *บทบาทของกองทัพบกในการแก้ไขปัญหาเสพติด*.
เอกสารวิจัยส่วนบุคคล. วิทยาลัยการทัพบก.

ราชกิจจานุเบกษา. *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 1 ด้านความมั่นคง*. 2562.
เรื่องเดียวกัน.

เรื่องเดียวกัน.

เรื่องเดียวกัน.

เรื่องเดียวกัน.

ราชกิจจานุเบกษา. *ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พุทธศักราช 2561 - 2580) เล่ม 135 ตอนที่
82 ก. 13 ตุลาคม 2561.*

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงราย. (2561). *นโยบายรัฐบาลขับเคลื่อนการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติด ฟันฟู และบำบัดรักษาผู้ป่วยให้เป็นรูปธรรม*.

สำนักงาน ป.ป.ส.. *สถานการณ์ปัญหาเสพติด ฯ เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการ
ศอ.ปส. ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 18 ส.ค. 2560 ระเบียบวาระที่ 3.1. น. 6 - 7.*

สำนักงาน ป.ป.ส.. *สรุปสถานการณ์ปัญหาเสพติด ฯ เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการ
ศอ.ปส. ครั้งที่ 1/2561. เมื่อวันที่ 12 ก.พ. 2561 ระเบียบวาระที่ 3.1. น. 3.*

สำนักงาน ป.ป.ส.. *นโยบายการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด ปี 2561
แผนปฏิบัติการร่วมใจ ฯ 2561. หน้า 5 - 8. สืบค้นวันที่ 1 มกราคม 2561.
จาก <http://ppb.moi.go.th>,*

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก วันปิย แก้วเกษ
วัน เดือน ปีเกิด	23 ตุลาคม 2516
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พุทธศักราช 2532	โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
พุทธศักราช 2535	โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 33
พุทธศักราช 2540	โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ 44
พุทธศักราช 2550	โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 85

ประวัติการทำงาน

พุทธศักราช 2540	ผู้บังคับหมวดวิทยุ และศูนย์ข่าว กองร้อยวิทยุ และศูนย์ข่าว กองพันทหารสื่อสารที่ 24
พุทธศักราช 2543	ผู้บังคับกองร้อยสาย และวิทยุถ่ายทอด กองพันทหารสื่อสารที่ 24
พุทธศักราช 2546	ผู้บังคับกองร้อยปฏิบัติการสื่อสารสนับสนุน กองพันทหารสื่อสารที่ 101 กรมทหารสื่อสารที่ 1
พุทธศักราช 2550	รองผู้บังคับกองพันทหารทหารสื่อสารที่ 4 กองพลทหารราบที่ 4
พุทธศักราช 2558	ผู้บังคับกองพันทหารทหารสื่อสารที่ 4 กองพลทหารราบที่ 4
พุทธศักราช 2559	ผู้บังคับกองพันทหารทหารสื่อสารที่ 23 กองทัพอากาศที่ 3
พุทธศักราช 2560	หัวหน้าแผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร กองทัพอากาศที่ 3
พุทธศักราช 2562	หัวหน้าฝ่ายสรรพกำลัง มณฑลทหารบกที่ 32

ตำแหน่งปัจจุบัน

พุทธศักราช 2562 - ปัจจุบัน นายทหารสรรพกำลัง กองทัพอากาศที่ 3

